

Energie & Water Update

Maart 2023, Nummer 1

In dit nummer

In dit nummer leest u over de alternatieve invulling van het transportrecht, de afwijzing van de Energiewet in huidige vorm door Raad van State, verkenning van de belasting op leidingwater en nog veel meer interessante en relevante actualiteiten.

Inhoudsopgave

Congestie verhelpen met
geclausuleerde transportrechten

2

Raad van State wijst Energiewet
in huidige vorm af

2-3

Verkenning Belasting op Leidingwater

3

Introductie capaciteitscriterium
voor groep GXX en G2C gas
grootverbruikers aansluitingen

4

Water en bodem sturend

5

Congestie verhelpen met geclausuleerde transportrechten

Waar gaat het over?

De transportcapaciteit op de elektriciteitsnetten is schaars. Om deze schaarse capaciteit beter te benutten, worden nieuwe afspraken tussen netbeheerders en aangeslotenen uitgewerkt, gericht op betere benutting van beschikbare transportcapaciteit.

Aangeslotenen contracteren transportcapaciteit, waar zij vervolgens te allen tijde gebruik van mogen maken. Het gecontracteerd vermogen is een van de twee tariefdragers die bepaalt hoe hoog de nettariëven zijn die aangeslotenen moeten betalen. Gecontracteerd vermogen waarbij niet wordt gegarandeerd dat deze altijd beschikbaar is, wordt non-firm capaciteit genoemd. Voor deze non-firm capaciteit, waarbij beschikbaarheid minder zeker is, zou u een verlaagd nettatarief betalen.

Ook wordt gewerkt aan een herziening van de grootverbruikstarieven. Daarbij ligt de focus op de andere van

de twee tariefdragers: de piekbelasting. Momenteel worden aangeslotenen middels de tarievenstelsel geprikkeld om op hun aansluiting een piekbelasting te voorkomen. Gekeken wordt of de prikkel kan worden aangepast om niet de individuele piekbelasting, maar de hoogste gelijktijdige (gezamenlijke) piekbelasting in het systeem te voorkomen. Het elektriciteitsnet is namelijk ontworpen om de hoogste gelijktijdige piek aan te kunnen; een individuele piekbelasting wanneer lokaal andere aangeslotenen weinig transport vragen, is daarom minder kostbaar voor het systeem dan een gelijktijdige hoge transportvraag. Bovendien kan dit in sommige gevallen overbelasting van het net door invoeding van duurzaam opgewekte stroom voorkomen.

Wat betekent dit voor u?

De uitkomsten van de lopende discussies zullen u het recht geven, geheel vrijwillig, een andere vorm van het transportrecht bij uw netbeheerder te contracteren, of de mogelijkheid om door gedragswijziging een lager nettatarief te betalen. In zowel de eventuele wijziging van de nettariëvenstelsel en het mogelijk maken van alternatieve transportrechten naast het huidige firm (d.w.z. vaste) transportrecht, betekent dit voor u een mogelijkheid om minder geld te betalen dan wel een vergoeding te ontvangen voor andersoortig gebruik van het elektriciteitsnetwerk.

Betrokkenheid VEMW

VEMW is bij alle discussies over alternatieve invullingen van het transportrecht betrokken. Om een constructieve bijdrage te leveren, heeft VEMW ook een notitie over een geclausuleerd transportrecht gepubliceerd, waarin wij pleiten voor een specifieke vorm van een transportrecht waardoor aangeslotenen in staat worden gesteld hun transportbehoefte flexibel te maken en daarmee hun kosten te verminderen.

Chiel Bakker
beleidsadviseur energie

0348-484 354
cb@vemw.nl

Raad van State wijst Energiewet in huidige vorm af

Waar gaat het over?

Het Ministerie Economische Zaken en Klimaat (EZK) werkt aan een wetsvoorstel om de Elektriciteitswet 1998 en de Gaswet samen te voegen tot één nieuwe Energiewet. Dit voorstel heeft EZK bij de Raad van State (RvS) ter toetsing voorgelegd. Op 6 februari – 7 maanden na ontvangst van de concept wetswet – heeft de RvS haar advies over het wetsvoorstel gepubliceerd. De RvS adviseert tegen de Energiewet in de huidige vorm. De Energiewet moet drie functies vervullen: wetgeving samenvoegen en actualiseren, nieuwe Europese wetgeving (het Clean Energy Package) invoeren, en uitvoering geven aan beleidsvoornemens uit o.a. het Klimaatakkoord. De RvS uit scherpe kritiek op hoe deze drie functies in de tekst onoverzichtelijk door elkaar lopen.

Wat betekent dit voor u?

Het advies zal naar verwachting leiden tot aanpassingen van de Energiewet. EZK kan kiezen om op verschillende manieren de wetswet aan te passen. Zo kan het afzien van samenvoeging van de Elektriciteitswet en Gaswet. Ook kan EZK de samenvoeging van wetgeving en de implementatie van Europese wetgeving in twee aparte wetsvoorstellen uitwerken. Indien het ministerie vasthoudt aan de samenvoeging van wetgeving en de implementatie van Europese wetgeving in een wetsvoorstel, kan het per bepaling uiteenzetten in welke vereisten en verplichtingen het wetsvoorstel voorziet, welke relevante wijzigingen ten opzichte van de huidige Elektriciteitswet 1998 en Gaswet zijn opgenomen, hoe dit zich verhoudt tot het ter zake relevante Unierecht en welke onderdelen van het voorstel (her)implementatie, dan wel nieuw of gewijzigd nationaal beleid betreffen.

Verkenning Belasting op Leidingwater

Waar gaat het over?

Minister Harbers van I&W heeft op 9 februari jl. een brief en een tweetal verkenningen naar de Tweede Kamer gestuurd. Het gaat om een verkenning naar drinkwaterbesparingsmaatregelen en -instrumenten voor verschillende drinkwatergebruikers en om een verkenning ten aanzien van de Belasting op Leidingwater. Aanleiding voor het uitvoeren van deze laatste verkenning is dat er vanuit de Tweede Kamer kritiek is geuit op het feit dat de leidingwaterbelasting een heffingsplafond kent waardoor deze voor grootverbruikers geen (prijs)prikkel vormt om zuiniger om te gaan met water. Gezien de afnemende waterbeschikbaarheid is de wens geuit om het hanteren van het plafond in deze belasting, te heroverwegen. In het kader van de verkenning naar de Belasting op leidingwater is een aantal opties genoemd voor aanpassing van de Belasting op leidingwater die ertoe kunnen leiden dat de prikkel om drinkwater te besparen toeneemt.

Wat betekent dit voor u?

De verkenning heeft op zichzelf niet direct gevolgen voor leidingwatergebruikers. De kans is echter groot dat de verkenning aanleiding vormt voor een hernieuwde discussie over aanpassing van de leidingwaterbelasting. Deze discussie is eerder in 2014 ook al gevoerd. Destijds is besloten om de belasting niet aan te passen. In een nieuwe discussie zullen wellicht ook de opties voor aanpassing van de leidingwaterbelasting naar voren komen zoals ze in de verkenning zijn uitgewerkt. De twee opties die volgens de onderzoekers het meest interessant zijn betreffen een drinkwaterbelasting, die niet geldt voor al het leidingwater, maar uitsluitend voor water van drinkwaterkwaliteit. In het ene geval is er geen heffingsplafond en in het andere geval is sprake van een plafond dat significant hoger ligt dan het huidige plafond (300 kubieke meter per jaar). In beide gevallen zullen de lasten voor u als drinkwatergebruiker toenemen.

Betrokkenheid VEMW

VEMW zal zich nadrukkelijk mengen in de discussie over de leidingwaterbelasting. Wij zijn niet principieel tegen elke aanpassing van deze belasting, maar wij vinden het essentieel dat aanpassingen de verduurzaming van het watergebruik stimuleren. Ook vinden wij dat eventuele lastenverzwaringen niet moeten leiden tot aantasting van de concurrentiepositie van watergebruikers. Tot slot zijn we van mening dat de opbrengst van de leidingwaterbelasting moet worden aangewend voor de verdere verduurzaming van het watergebruik bij bedrijven.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met

Roy Tummers
Directeur Water

0348-484 352
rt@vemw.nl

hierbij strikt toezien op de belangen van haar leden.

Chiel Bakker
beleidsadviseur energie

0348-484 354
cb@vemw.nl

Introductie capaciteitscriterium voor groep GXX en G2C gas grootverbruikers aansluitingen

Waar gaat het over?

De huidige indeling in gas afnamecategorieën in de Allocatiecode gas is gebaseerd op het jaarvolume van de grootverbruiker. Voor het overgrote deel van de aansluitingen (GVV, gem. jaarafname >1mln m³, met stuursignaal) is deze indeling in afnamecategorieën op grond van jaarvolume een bruikbare indeling voor de allocatie. Een belangrijke aanname daarbij is echter dat het jaarvolume bij aansluitingen binnen elke categorie enigszins vergelijkbaar over het jaar verdeeld is. Er blijken echter aansluitingen voor te komen (GXX, G2C) die in een bepaald uur véél meer afnemen dan op grond van de afnamecategoriefraction van het desbetreffende uur verwacht wordt. Anders gezegd, bepaalde aansluitingen combineren een laag jaarverbruik met een grote capaciteit en betalen daarmee naar verhouding veel te weinig aansluitkosten t.o.v. de hoge systeemkosten die ze veroorzaken.

Zowel in het GXX-segment (gem. jaarafname laatste 36 maanden > 170.000 m³ of over de laatste 12 mnd >250.000 m³) als in het G2C- (overige grootverbruikersaansluitingen) komen aansluitingen voor met een capaciteit die veel groter is dan op grond van het gemiddelde verbruikspatroon in het desbetreffende segment verwacht wordt. Een aansluiting in het G2C-segment die het maximum van zijn categorie afneemt (170.000 m³ per jaar) zou op basis van de profiel fracties maximaal 55 m³/uur gebruiken. In de praktijk komen er echter G2C-aansluitingen voor met een aansluitcapaciteit tot 2.750 m³/uur. Een vergelijkbare rekensom voor het GXX-segment levert 6 m³/uur op met in de praktijk aansluitingen met een aansluitcapaciteit tot 6.000 m³/uur. Bovendien is in het G2C segment geen inzicht in het verbruik per uur in een verbruiksperiode, waardoor het niet mogelijk is vast stellen hoe groot de versterking daadwerkelijk is (intransparantie).

Wat betekent dit voor u?

ACM acht voor de afnamecategorieën GXX en G2C een additioneel capaciteitscriterium – naast een volumecriterium - wenselijk. Dit om te voorkomen dat kosten gesocialiseerd worden, hetgeen als ongewenst en onterecht wordt bestempeld.

Uit een analyse van ACM blijkt dat met een G2C capaciteitsgrens van 400 m³/uur en een GXX capaciteitsgrens van 2500 m³/uur een goede balans getroffen wordt tussen het voorkomen van versturende effecten in de allocatie en onwenselijke socialisering van de transportkosten en het aantal aangesloten dat bij deze wijziging betrokken is.

G2C en GXX grootverbruikers die boven deze capaciteitsgrenzen uitkomen en dit combineren met een relatief geringe gasafname (jaarvolume), gaan uit oogpunt van kostenallocatie veel meer betalen voor de aansluiting op het aardgasnet. Dit gaat in heel Nederland gelden voor een beperkte groep van niet meer dan 200 aansluitingen. Voor die groep aangesloten kunnen de consequenties echter wel groot zijn: in het meest extreme individuele geval bedraagt de kostenverhoging ca. 100.000 euro/jaar.

Betrokkenheid VEMW

Het voorstel draagt met name bij aan bevordering van het doelmatig handelen van netgebruikers en het op een objectieve, transparante en niet-discriminatoire wijze in evenwicht houden van het landelijk gastransportnet, op een wijze die de kosten weerspiegelt. VEMW heeft voor deze doelstellingen gestreden en ze onderschreven. En, er kunnen omstandigheden zijn die maken dat situaties als uitzondering gezien moeten worden, bijvoorbeeld door historische ontwikkelingen, waarvoor maatwerk op zijn plaats is. In het onderhavige voorstel van de netbeheerders heeft VEMW met succes aangedrongen op een nadere analyse van die mogelijke omstandigheden, waaronder het aantal situaties en de mogelijke consequenties. Met een overgangperiode om de betreffende aangeslotenen de mogelijkheid te bieden de aansluiting aan te passen (kleinere gasmeter en daarmee capaciteit), of wanneer dat niet mogelijk noch wenselijk is, toe te groeien naar het nieuwe kostenniveau.

Meer informatie?

Voor meer informatie, bijvoorbeeld nadat u een schrijven van de netbeheerder in deze zaak hebt ontvangen, kunt u contact opnemen met

Jacques van de Worp
Senior beleidsadviseur

0348-484 358
jvdw@vemw.nl

Water en bodem sturend

Waar gaat het over?

In november 2022 stuurde Minister Harbers een omvangrijke brief naar de Tweede Kamer. Met deze brief geeft het kabinet uitwerking aan de afspraak uit het coalitieakkoord om water en bodem sturend te maken voor ruimtelijke planvorming. Dat is volgens het kabinet nodig als we in Nederland ook in de toekomst met een ander en grillig klimaat willen blijven leven, wonen en werken. Het kabinet heeft 'structureerende keuzes' gemaakt die richting geven voor de komende decennia. Deze zijn vertaald in een omvangrijk pakket aan maatregelen die ook gevolgen hebben voor zakelijke watergebruikers. Zo wil het kabinet dat grootgebruikers minder drinkwater gaan gebruiken en krijgen bedrijven die water aanwenden voor koeling te maken met aangescherpte eisen inzake de lozing van restwarmte. Provincies wordt gevraagd om een 'grondwaterplafond' in te stellen. Dit zal leiden tot een toenemende druk op watergebruikers die grondwater onttrekken.

Wat betekent dit voor u?

Als u grootgebruiker van drinkwater bent, wordt van u verwacht dat u uw verbruik reduceert. Het kabinet geeft aan dat zij het verbruik met 20% wil reduceren in 2035. Wat in dit verband onder 'grootgebruiker' wordt verstaan en wat dit voor individuele bedrijven gaat betekenen is onderdeel van nog te maken afspraken over de uitwerking. Bedrijven die drinkwater gebruiken doen er echter goed aan om nu reeds na te gaan of zij voor bepaalde toepassingen wellicht ander water dan drinkwater kunnen gebruiken. Als u water gebruikt voor koeling, heeft u nu nog te maken met een maximumtemperatuur van 28 °C in het ontvangende waterlichaam. Deze normtemperatuur wordt voor nieuwe situaties verlaagd naar 25 °. Daartoe wordt in 2023 de beoordelingssystematiek voor warmtelozingen aangepast. Het grondwaterplafond heeft tot gevolg dat afspraken worden gemaakt over de hoeveelheid grondwater die per jaar in totaal onttrokken mag worden en over de verdeling hiervan. Als u grondwater onttrekt kan dit ook voor u gevolgen hebben.

Betrokkenheid VEMW

VEMW wordt betrokken bij de uitwerking van het nieuwe beleid. Dit wordt expliciet in de brief aangegeven. We zullen samen met het Ministerie van I&W en andere stakeholders bepalen hoe de gewenste reductie van het gebruik van drinkwater kan geschieden. Dit geldt ook voor de uitwerking van het nieuw beleid inzake warmtelozingen waarvoor we samenwerking zoeken met Energie-Nederland.

Meer informatie?

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met

Roy Tummers
Directeur Water

0348-484 352
rt@vemw.nl

Colofon

E&W update is een uitgave van de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (VEMW). Middels de E&W Up-date informeert VEMW haar leden over nieuwe wetten, regels en beleid (voornemens) op het gebied van energie, water en duurzaamheid. E&W Update wordt digitaal verspreid onder VEMW leden en verschijnt ieder kwartaal.

Ontwerp & realisatie
SD Creative Agency

Volg ons op

VEMW
@VEMW

Hans Grünfeld
@Hans_Gruenfeld

Roy Tummers
@RoyTummersVEMW

Jacques van de Worp
@FrecherJacques

Eric Picard
@InPetto

Chiel Bakker
@Chiel_VEMW

vemw

Kenniscentrum en belangenbehartiger
van zakelijke energie- en watergebruikers

VEMW | Houttuinlaan 12 | 3447 GM Woerden

0348-484 350 | desk@vemw | www.vemw.nl